

**QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)
BĦALA QORTI TA' ĠUDIKATURA KRIMINALI**

**MAGISTRAT
DR RACHEL MONTEBELLO B.A. LL.D.**

Kumpilazzjoni Nru.: 926/2023

**IL-PULIZIJA
(Spettur Michael Tabone)**

-Vs-

JUSTIN VELLA

Illum, 15 ta' Jannar 2024

Il-Qorti,

Rat l-imputazzjonijiet miġjuba fil-konfront ta' **JUSTIN VELLA** ta' 36 sena, bin Valentine Vella u Frangiska nee Dimech, imwielel nhar is-17 ta' Mejju 1987, residenti ġewwa 1, Qoton. Flat 2, Triq tal-Papa, Birżebbugia u detentur tal-karta tal-identita' 0221987(M), li ġie akkużat talli bejn Ottubru 2021 u April 2023 f'dawn il-Gzejjer, b'diversi atti, ukoll jekk fi zminijiet differenti u li jiksru l-istess disposizzjoni tal-liġi u li ġew magħmulin b'rizoluzzjoni waħda;

1. Iffalsifikajt cedola, polza, ordni jew dokumenti ohra, illi meta jigu prezentati wiehed jista' jircievi bihom h̄las, jew jieħdu l-kunsinna ta' oggetti jew jiġbor depożitu jew rahan minn ufficju pubbliku, jew minn bank jew stabbiliment pubbliku iehor imwaqqaf jew magħruf b xi' att pubbliku tal-Gvern;

2. U aktar talli xjentament għamilt uzu minn wahda mill-karti ffalsifikati msemmijin fl-artikoli 166, 167 u 168 tal-Kap. 9 tal-Liġijiet ta' Malta;
3. U aktar talli għamilt falsifikazzjoni f'att awtentiku u pubbliku, jew fi skrittura kummercjali jew ta' bank privat, b'falsifikazzjoni jew b'tibdil fl-iskrittura jew fil-firem billi hloqt pattijiet, dispozizzjonijiet jew obbligi foloz jew helsien falz minn obbligi, jew billi ddaħalt dawn il-pattijiet, dispozizzjonijiet obbligi jew helsien minn obbligi f'dawk l-atti jew skritturi wara li jkunu gew iffurmati, inkella billi żidt jew biddilt klawnsoli, dikjarazzjonijiet jew fatti, illi dawn l-atti jew skritturi kellhom ikollhom fihom jew kellhom jippruvaw;
4. U aktar talli xjentament għamilt uzu minn att, kitba jew skrittura falza msemmija fl-artikolu 183 tal-Kap. 9 tal-Liġijiet ta' Malta;
5. U aktar talli għamilt jew tajt dikjarazzjoni falza jew ċertifikat falz;
6. U aktar talli sabiex tikseb xi vantaġġ jew benefiċċju għalik innifsek jew għal haddiehor, f'xi dokumenti maħsub għal xi awtorita' pubblika, xjentement għamilt dikjarazzjoni jew stqarrija falza, jew tajt tagħrif falz ;
7. U aktar talli b'mezzi kontra l-ligi, jew billi għamit uzu ta' ismijiet foloz, jew ta' kwalifiki foloz, jew billi nqdejt b'qerq iehor, ingann jew billi wrejt haġa b'ohra sabiex iġġiegħel titwemmen l-eżistenza ta; intraprizi foloz, jew ta hila setgħa fuq haddiehor jew ta' krediti immaginarji, jew sabiex tqanqal tama jew biza' dwar xi grajja kimerika, għamilt qligħ ta' aktar minn hamest elef euro €5,000 bi hsara tad-Dipartiment tas-Sigurta Socjali, il-Gvern ta' Malta u /jew xi entita u/ jew entitajiet ohra;

8. U aktar talli bi ħsara tad-Dipartiment tas-Sigurta Soċjali, il-Gvern ta' Malta u/jew xi entita u/jew entitajiet oħra, għamilt qligħ ieħor b'qerq ta'aktar minn ħamest elef euro (€5,000).

Il-Qorti kienet mitluba sabiex f'każ ta' sejbien ta' ħtija tikkundanna lill-akkuzat għal ħlas ta' spejjes li jkollhom x'jaqsmu mal-ħatra ta' esperti jew periti fil-proceduri hekk kif ikkontemplat fl-Artikolu 533 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta.

Semgħet lill-Ufficjal Prosekutur fis-seduta tal-15 ta' Jannar 2024 jaqra l-akkużi u jikkonfermahom bil-ġurament u rat id-dokumenti pprezentati flimkien mal-akkużi;

Semgħet lill-imputat waqt l-eżami jwieġeb li huwa ħati tal-akkużi kollha miġjuba fil-konfront tiegħu;

Semgħet lill-imputat jikkonferma l-ammissjoni tal-ħtija tiegħu anke wara li ġie imwissi bl-iktar mod solenni dwar il-konsegwenzi legali tal-ammissjoni tiegħu u wara illi kkonċedietlu ħin biex jirrikonsidra din id-dikjarazzjoni ta' ħtija u sabiex jerga' jikkonsulta mad-difensur tiegħu, kif ukoll wara li spjegatlu n-natura u s-serjeta` tal-reati li jinsab mixli bihom, il-konsegwenzi ta' dikjarazzjoni tal-ħtija u l-piena erogabbli.

Semgħet lill-partijiet jaqblu illi l-ammont meħud illegalment għad-detriment tad-Dipartiment tas-Sigurta' Soċjali huwa ta' €11,651.67 u li fis-6 ta' Jannar 2024 ġie konkluz ftehim formali bejn id-Dipartiment tas-Sigurta' Soċjali u l-imputat, fejn *inter alia* ġie miftiehem li l-bilanċ dovut, wara li diġa' saru xi ripagamenti akkont mill-imputat, jiħallas f'rati mensili ta' €80 kull waħda;

Semgħet is-sottomissjonijiet tal-partijiet dwar il-piena u semgħet lill-Prosekuzzjoni tiddikjara li m'hijiex qiegħda tinsisti li tingħata piena karċerarja effettiva;

Rat id-dokumenti kollha akkwiziti fl-atti;

Rat l-atti kollha tal-proceduri;

Ikkunsidrat;

Illi fuq l-ammissjoni volontarja u inkondizzjonata tal-imputat, fil-preżenza tal-Avukat difensur tiegħu u dan wara li ġew osservati d-dispożizzjonijiet tal-artikolu 392A tal-Kap. 9, il-Qorti m'għandhiex triq oħra salv li ssibha haġja tal-imputazzjonijiet kollha.

Għall-finijiet tal-piena, il-Qorti kkunsidrat diversi fatturi, fosthom il-gravita' tar-reati li qiegħed jinstab haġi dwarhom l-imputat u l-ammont sostanzjali li huwa kiseb għadannu tad-Dipartiment tas-Sigurta' Soċjali b'riżultat tal-kommissjoni ta' dawn ir-reati. Izda haġet ukoll qies tal-fedina penali mhux wisq oneruża tal-imputat, kif ukoll tal-fatt illi huwa ammetta l-ħtija tiegħu fl-iktar stadju bikri tal-proċeduri u fuq kollox, il-fatt li huwa diġa' laħaq ftehim mad-Dipartiment tas-Sigurta' Soċjali biex iħallas lura binifs l-ammont kollu li rċieva illegalment in linea ta' assistenza soċjali.

Il-Qorti qieset ukoll il-fatt illi l-istess att, cioè' l-falsifikazzjoni tad-dokumenti jew skritturi ta lok għall-ksur ta' diversi dispożizzjonijiet tal-liġi, fosthom l-artikoli 167, 183 kif ukoll l-artikolu 308 tal-Kap. 9. L-istess jgħodd għall-att konsistenti fl-użu tad-dokument falsifikat: dan jikkostitwixxi iktar minn reat wieħed, fosthom ir-reat taħt l-artikoli 169, 184 u 188 tal-Kap. 9 li jinkriminizza l-għoti ta' dikjarazzjoni falza jew taġħrif falz lil awtorità pubblika, kif ukoll ir-reat tal-frodi. Għaldaqstant, bl-applikazzjoni tal-prinċipju tal-konkorrenza formali ta' reati u pjeni, għanda tingħata l-piena biss għar-reat l-iktar gravi fost dawk li ġew kommessi permezz tal-istess att.

Imbagħad, ir-reati tal-falsifikazzjoni u l-użu ta' dokument falz jew skrittura falza, iservu fl-istess waqt ukoll bħala mezz għall-kommissjoni tar-reat ta' frodi taħt l-artikolu 308 tal-Kap. 9 u jsibu riskontru għalhekk id-dispożizzjonijiet tal-artikolu 17(h) tal-Kap. 9.

Bl-ammissjoni tal-imputat għar-reat ta' truffa taħt l-artikolu 308 tal-Kap. 9, hu ma jistax jinstab ħati wkoll għar-reat tal-frodi innominata taħt l-artikolu 309 tal-Kap. 9 għaliex dan ir-reat jinstab ħati tagħha min jagħmel xi qligħ iehor b'qerq mhux imsemmi fl-artikoli ta' qabel u għalhekk, billi l-imputat ammetta l-ħtija tiegħu dwar ir-reat ta' truffa taħt l-artikolu 308 tal-Kap. 9, il-Qorti sejra tastjeni milli tiegħu konjizzjoni tal-imputazzjoni bin-numru tmienja (8) dwar ir-reat taħt l-artikolu 309 tal-Kap. 9.

Ir-reat l-iktar gravi fost is-sensjela ta' reati li l-imputat ammetta l-ħtija dwarhom, huwa dak taħt l-artikolu 308 tal-Kap. 9 li, bl-applikazzjoni tad-dispożizzjonijiet tal-artikolu 310(1)(a) tal-Kap. 9, jipprovdi għal piena ta' prigunerija minn sentejn sa disa' snin billi l-ammont tal-ħsara magħmula mill-imputat jeċċedi s-somma ta' €5,000. Ta' min isemmi li fit-trattazzjoni dwar il-piena, il-Prosekuzzjoni ddikjarat illi m'hijiex qiegħda tinsisti li tingħata piena karċerarja effettiva.

Mizmumin ferm dawn il-konsiderazzjonijiet kollha, il-Qorti tqis illi filwaqt li l-iktar piena idoneja hija waħda karċerarja, hemm raġunijiet tajbin u validi fiċ-ċirkostanzi, biex tapplika d-dispożizzjonijiet tal-artikolu 28A tal-Kap. 9 kif ukoll id-dispożizzjonijiet tal-artikolu 532A tal-Kap. 9 minflok id-dispożizzjonijiet tal-artikolu 28H tal-istess Kap. 9.

Għal dawn il-motivi kollha, filwaqt li tastjeni milli tiegħu konjizzjoni tal-imputazzjoni bin-numru tmienja (8) għaliex hija alternattiva għall-imputazzjoni bin-numru sebgha (7) u wara li rat l-Artikoli 17(h), 18, 167, 169, 183, 184, 185, 188, 308 u 310(1)(a) tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta, qiegħda ssib lil JUSTIN VELLA ħati fuq ammissjoni tiegħu stess, tal-imputazzjonijiet l-oħra kollha u tikkundannah sentejn prigunerija iżda bl-applikazzjoni tal-Artikolu 28A tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta tordna li din is-sentenza ma tidholx fis-seħħ hlief jekk fi żmien tliet (3) snin, il-ħati jikkommetti reat iehor li għalih hemm piena ta' prigunerija.

A tenur ta' l-Artikolu 28A(4) tal-Kap. 9 tal-Liġijiet ta' Malta, il-Qorti spjegat lill-hati bi kliem ċar ir-responsabilità tiegħu taht l-Artikolu 28B tal-Kap. 9 tal-Liġijiet ta' Malta jekk huwa jikkommetti, matul il-perijodu operattiv ta' din is-sentenza sospiza, reat li għalih hemm piena ta' prigunerija.

Bl-applikazzjoni tal-Artikolu 532A tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta li jirrendi applikabbli d-dispożizzjonijiet tal-artikolu 24 tal-Att dwar il-Probation, Kapitolu 446 tal-Liġijiet ta' Malta, tordna lil JUSTIN VELLA jhallas lid-Dipartiment tas-Sigurta' Soċjali is-somma ta' għaxart elef erba' mija u disgħa u hamsin Euro u disgħa ċenteżmi (€10,459.09) rappreżentanti l-bilanċ mill-ammont tad-danni sofferti mill-istess Dipartiment b'riżultat tad-delitti li dwarhom qed tinstab htija, bin-nifs skont il-modalitajiet diġa' maqbula fil-ftehim datat 6 ta' Jannar 2024, ċioe' b'pagamenti mensili bir-rata ta' tmenin Euro (€80) kull wiehed.

Billi ma jirriżultax li ġew nominati esperti f'dawn il-proċeduri, tastjeni milli tiegħu konjizzjoni tat-talba tal-Prosekuzzjoni ai termini tal-Artikolu 533 tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta.

Għall-fini tal-Artikolu 28A(8) tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta, tordna li kopja ta' din is-sentenza tintbagħat lir-Reġistratur tal-Qorti.

Ai termini ta' l-Artikolu 392A(2) tal-Kap. 9 tal-Liġijiet ta' Malta, il-Qorti tordna li fi żmien sitt (6) ijiem tax-xogħol l-Avukat Ġenerali jinghata aċċess għal kopja skenjata ta' l-atti, flimkien ma' aċċess għal kopja skenjata ta' din is-sentenza.

**DR. RACHEL MONTEBELLO
MAĠISTRAT.**